

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över promemorian Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under sommaren 2022

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I promemorian föreslås en tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år¹. Förstärkningen av nedsättningen innebär att för ersättning som utges under juni, juli och augusti 2022 ska bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent betalas.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juni 2022 och tillämpas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad och utges under perioden 1 juni–31 augusti 2022.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I remissen anger förslagsställaren att de restriktioner och beteendeförändringar som covid-19 lett till särskilt drabbat många av de branscher där unga arbetar. I syfte att motverka dessa negativa konsekvenser och samtidigt förbättra möjligheterna för företag att behålla och nyanställa personal infördes därför en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna under perioden 1 januari 2021–31 mars 2023².

Under juni, juli och augusti 2021 förstärktes nedsättningen för att motverka pandemins indirekta verkningar och för att hjälpa unga att behålla eller få en kontakt med arbetsmarknaden (prop. 2020/21:202 s. 9–12). Trots att svensk ekonomi visar styrka i återhämtningen och utsikterna på arbetsmarknaden förbättras i takt med att efterfrågan i

¹ Förslaget innebär ett tillägg i 2 § i lag (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år där juni, juli och augusti för 2022 läggs till (nuvarande lydelse gäller enbart för sommaren 2021).

² Extra ändringsbudget för 2021, prop. 2020/21:83 ([Extra ändringsbudget för 2021 - Förstärkta stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset Proposition 2020/21:83 - Riksdagen](#)).

ekonomin stiger gör förslagsställaren bedömningen att expansiva åtgärder behövs även för sommaren 2022, vilket således föranleder detta förslag.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Gällande alternativa lösningar och effekter av nollalternativet anger förslagsställaren att ett alternativ till en nedsättning av arbetsgivaravgifterna skulle vara ett motsvarande stöd på utgiftssidan. Förslagsställaren framhåller dock att ett sådant stöd vanligen föregås av ett ansökningsförfarande, varför förslagsställaren anger att föreliggande förslag i detta perspektiv anses mindre administrativt betungande. Detta i och med att arbetsgivaren redan fyller i månatliga uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen vilket gör att Skatteverket automatiskt kan räkna ut rätt avgifter på löneunderlaget.

Regelrådet gör följande bedömning. Sett till förslagets syfte, att bistå branscher och företag som drabbats särskilt hårt av covid-19, hade det varit önskvärt om åtminstone några fler alternativa lösningar än det som ovan refererats hade behandlats (exempelvis på det sätt som förslagsställaren gjorde i förslaget inför 2021 års tillfälliga nedsättningar, se Fi2021/01524, sida 9). Nollalternativet framgår tillräckligt tydlig i promemorian som helhet men det hade bidragit till konsekvensutredningens tydlighet om detta skrivits ut under rubriken *Syfte och alternativa lösningar*. Detta är dock ingen väsentlig brist och delaspekten bedöms ändå som tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar bristfällig.

Regelrådet finner redovisningen av effekter om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren anger att förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren motiverat sitt ställningstagande. Regelrådet har dock inte funnit någon anledning till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, varför den kortfattade beskrivningen kan godtas för detta ärende.

Trots ovan anmärkning finner Regelrådet redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren anger att det, utöver covid-pandemin och de särskilt drabbade branschernas situation, inte bedömts krävas någon särskild hänsyn gällande tidpunkten för ikraftträdandet av föreslagen reglering.

Gällande informationsinsatser framhåller förslagsställaren att förslaget kommer att innebära kostnader för Skatteverket för anpassning av IT-system och informationsinsatser.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är förtjänstfullt att förslagsställaren åtminstone nämner något om att behovet av särskild hänsyn till tidpunkt för förslagets ikraftträdande och behovet av informationsinsatser men det hade varit önskvärt om det här också beskrevs hur sådana informationsinsatser kan vara utformade och att dessa bedömningar motiverades. Sett till förslagets beskaffenhet anses detta dock inte vara någon betydande brist.

Trots ovan anmärkningar finner Regelrådet redovisningen av särskild hänsyn för tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Vad gäller effekter av förslaget framhåller förslagsställaren att alla sektorer och branscher påverkas. Vissa branscher har dock en högre andel unga och gynnas därför i förhållande till andra. Förslagsställaren anger att dessa branscher är *arbetsförmedling och bemanning, restaurang och catering, kontorstjänster* samt *detaljhandeln*.

Förslagsställaren anger vidare att det med den mikrosimuleringsmodell som använts (SCB:s FASIT) inte varit möjligt att ta fram uppgifter över anställda ungdomars fördelning över företagsstorlek eller över det antal företag som påverkas av föreslagen reglering. Däremot anges att Skatteverket har statistik över den gällande nedsättningen för 19-23 åringar och att den visar att drygt 65 800 företag hade underlag för en sådan nedsättning i juni 2021 och knappt 70 300 i juli samma år. Förslagsställaren framhåller dock att det, i och med att den ekonomiska aktiviteten förväntas vara på en högre nivå sommaren 2022 än sommaren 2021, inte är säkert att underlaget kommer vara detsamma för 2022.

Regelrådet gör följande bedömning. Utifrån förutsättningarna i ärendet har branschtillhörighet av berörda företag beskrivits tillräckligt tydligt. Att några uppgifter om de berörda företagens storlek inte specificeras är också förståeligt sett till ärendet. Antalet berörda företag redovisas på ett fullgott sätt och det är dessutom förtjänstfullt att förslagsställaren resonerar kring att underlaget kan komma att se annorlunda ut under sommaren 2022 jämfört 2021 sett till förväntad variation av den ekonomiska aktiviteten.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Gällande de administrativa kostnaderna redogör förslagsställaren för att arbetsgivaravgifterna redovisas månadsvis på individnivå i arbetsgivardeklarationen samt möjligheten för Skatteverket att automatiskt beräkna rätt avgifter genom löneunderlaget eftersom nedsättningen baseras på den anställdes ålder. Av den anledningen anger förslagsställaren att de administrativa kostnaderna för företag som anställer personer i målgruppen borde bli försumbara.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att redovisningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Förslagsställaren anger att den offentligfinansiella bruttoeffekten av förslaget beräknas till minus 1,86 miljarder kronor för 2022³. Den offentligfinansiella nettoeffekten beräknas till minus 1,55 miljarder kronor och skillnaden utgörs av ökade bolagsskatteintäkter.

Vidare anger förslagsställaren att nedsättningar av arbetsgivaravgifter leder till minskade lönekostnader vilket har en positiv effekt på företagens lönsamhet. Förslaget innebär en nedsättning av arbetsgivaravgifterna med 9,52 procentenheter och en sammantagen avgiftsnivå på 10,21 procent (enbart ålderspensionsavgiften) jämfört med den tillfälliga nedsättningen till 19,73 procent som gäller för åldersgruppen fram till 31 mars 2023. Detta exemplifieras i *Tabell 5.1* (sida 10 i promemorian), där en anställd (i åldersspannet 19-23 år) med en månadsinkomst om 15 000 kronor genom föreslagna reglering skulle ha en lönekostnad om 16 531 kronor i stället för 17 959 kronor under dagens regler. Besparingen är då 1 428 kronor för denne anställd. Motsvarande summa beräknat på en månadsinkomst om 20 000 kronor är en besparing om 2 380 kronor.

Förslaget bedöms inte medföra några andra kostnader eller förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen.

Regelrådet gör följande bedömning. Redovisningen av de totala offentligfinansiella kostnaderna är värdefulla då denna uppskattning kan användas som en angivelse av de totala besparingarna hos berörda företag. Besparingarna per anställd och angivelserna av de procentuella besparingarna presenteras också på ett pedagogiskt vis.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan på berörda företags andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Gällande hur förslaget bedöms påverka konkurrensförhållandena så anger förslagsställaren att företag som under de aktuella månaderna har en större andel anställda som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år kommer att gynnas av förslaget jämfört med företag med en mindre andel anställda i samma åldersgrupp under samma period. Av den anledningen anges att konkurrensförhållandena i denna dimension i viss utsträckning kan påverkas negativt.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framstår som att förslagsställaren angett att det finns en risk att konkurrensen snedvrids genom den subvention som förslaget innebär. Det hade bidragit till konsekvensutredningens transparens om ett vidare resonemang förts kring konsekvenser av en sådan snedvridning. Regelrådet finner däremot inget som talar för annat än att bedömningen i sak är riktig, varför beskrivningen bedöms vara tillräcklig.

³ Förslagsställaren anger att också denna uppskattning genomfördes med hjälp av SCB:s mikrosimuleringsmodell FASIT baserat på löneunderlaget för personer i målgruppen.

Regelrådet finner redovisning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren gör bedömningen att förslaget inte påverkar företagen i några andra avseenden.

Regelrådet ser inga skäl att göra en annan bedömning än förslagsställaren och bedömer därför redovisningen av förslagets påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet har inte kunnat utläsa att förslagsställaren uttryckligen redogjort för någon särskild hänsyn för små företag. Däremot har förslagsställaren, som ovan nämnts, angett att den mikrosimuleringsmodell som använts inte möjliggjort att uppgifter om storleken av de berörda företagen kunnat hämtas. Även om sådana uppgifter inte kunnat inhämtats från den simulering som genomförts hade det varit önskvärt om teoretiska skillnader i hur förslaget kan förväntas påverka små jämte stora företag framförts, möjligen genom räkneexempel. Regelrådet har dock förståelse för att förslagets utformning innebär en stor bredd på de berörda företagen varför Regelrådet kan godta en utelämnad beskrivning.

Regelrådet finner att en utelämnad redovisningen av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning i detta ärende är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Konsekvensutredningen brister endast gällande delaspekten *alternativa lösningar*. Sett till ärendets natur anses alla andra delaspekter av konsekvensutredningen godtagbara.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 24 november 2021.

I beslutet deltog: Samuel Engblom, ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Stig-Dennis Nyström

Samuel Engblom
Ordförande

Stig-Dennis Nyström
Föredragande